

یکشنبه 1 اردیبهشت 1392 - 10 جمادی الثانی 1434 - 21 آوریل 2013

1 اردیبهشت درگذر تاریخ ...

1 اردیبهشت درگذر تاریخ

* درگذشت «ملک الشعراء بهار» ادیب و سیاستمدار (1330 ش)

اشاره: استاد محمدتقی بهار فرزند ملک الشعراء محمد کاظم صبوری در سال 1266 ش در مشهد به دنیا آمد. از هفت سالگی به سرودن شعر روی آورد و از مظفرالدین شاه در 18 سالگی لقب ملک الشعراء گرفت. بهار فعالیت‌های سیاسی خود را از آغاز نهضت مشروطه آغاز کرد و در این راه متحمل رنج زندان و تبعید و آوارگی گردید. در همه این احوال از آن روزها و شب‌ها که ملک الشعراء بهار، عمر خود را در زدوخوردهای سیاسی و روزنامه‌نگاری و حبس و تبعید و خدمت در مجلس شورای ملی می‌گذرانید بهار با اطلاع وافری که از زبان فارسی و ادبیات قبل از اسلام داشت، به خلق ترکیبات جدید و وارد کردن بسیاری از لغات متروک لهجه‌های کهن در آثار خود توفیق یافت. تصحیح و حاشیه تاریخ سیستان و مجمل‌التواریخ و تألیف سبک‌شناسی نثر فارسی و دیوان اشعار و چند نوشتار سیاسی از جمله آثار اوست. استاد محمدتقی بهار سرانجام در اول اردیبهشت 1330 ش در 64 سالگی به مرض سل درگذشت.

* رحلت فقیه بزرگوار آیت‌الله «میرزا علی غروی علیاری تبریزی» (1376 ش)

اشاره: آیت‌الله حاج میرزا علی غروی علیاری تبریزی در سال 1280 ش (1319 ق) در بیت علم و تقوا در تبریز زاده شد. او که از نوادگان عالم بزرگ و فقیه جلیل، آیت‌الله حاج ملاعلی علیاری بود، پس از پشت سر گذاشتن دروس مقدماتی، راهی نجف اشرف گردید و سالیان بسیار در محضر حضرات آیات: سید ابوالحسن اصفهانی، ضیاء الدین عراقی، میرزای نایینی، سید ابوتراب خوانساری و سیدعلی آقا قاضی، زانوی ادب زد. وی در این دوران، مبانی علمی خود را در اخلاق، فقه، اصول، کلام، رجال، عرفان، حکمت و فلسفه استوار ساخت و در جوانی به دریافت اجازات متعدد روایی و اجتهادی از علمای بزرگ نجف نائل آمد. معظم له در 31 سالگی به درخواست جدّ عالی قدرش، آیت‌الله محمد حسن علیاری به تبریز بازگشت و به مدت 65 سال به تحقیق، تدریس، تالیف و پرورش شاگردان اشتغال ورزید. از آن فقیه سترگ نوشتارهای فراوانی به جای مانده که تقریرات درس خارج فقه حضرات آیات: عراقی، نایینی، سید ابوالحسن اصفهانی و نیز شرح عروة الوثقی در 15 جلد از آن جمله است. آیت‌الله علیاری سرانجام در چنین روزی برابر با 13 ذی‌حجه 1417 ق در 96 سالگی در تبریز بدرود حیات گفت و پس از تشییع با شکوه، در حرم حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

* روز بزرگداشت شیخ اجل «مصلح‌الدین سعدی شیرازی»

اشاره: شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی در حدود سال 606 ق در میان خاندانی از عالمان دین در شیراز ولادت یافت. وی در اوان جوانی برای تحصیل علوم ادبی و دینی راهی نظامیه بغداد شد و سپس به عراق و شام و حجاز سفر کرد. سعدی در اواسط قرن هفتم به شیراز بازگشت و منظومه حکمی بوستان را در سال 655 ق و گلستان را در مواظ و حکم به نثر مُسجّع و آمیخته با قطعات اشعار دل‌انگیز در سال 656 ق، نگاشت. وی از آن پس، قسمت عمده عمر خود را در زادگاه خود گذراند تا این که در سال 691 ق در 85 سالگی درگذشت و در خانقاه خود به خاک سپرده شد.

10 جمادی الثانی درگذر تاریخ

* آغاز دومین جنگ امپراتوری ایران و روم در زمان پادشاهی ساسانیان (359 م)

* درگذشت ادیب شهیر و عارف بزرگ ایرانی «شیخ فریدالدین عطار نیشابوری» (627 ق)

اشاره: شیخ فریدالدین محمد بن ابراهیم عطار نیشابوری از بزرگان عرّفا و مشاهیر مشایخ صوفیه و شعرا، در سال 513 هجری قمری در نیشابور به دنیا آمد. وی در ابتدا شغل عطاری داشت و صاحب ثروت شده بود. بعدها بر اثر حادثه‌ای، قدم به دایره‌ی سیر و سلوک گذاشت و تا آخر عمر در این وادی پَر گشود. عطار، به حق، از شاعران بزرگ مَیْتُوفه بود. عطار از تمثیلات گوناگون و بیان حکایت‌های مختلف در هنگام طرح یک موضوع عرفانی استفاده می‌کند تا مقاصد مُتکفّان خانقاه‌ها و نکات عرفانی را برای مردم عادی، بیشتر و بهتر روشن و آشکار سازد. عطار به داشتن آثار متعدد در میان شاعران متصوف ممتاز است. در آثار نظمی و نثری عطار، نکات دقیقی درباره‌ی توحید و معارف الهی یافت می‌شود. تالیفات او را تا یکصد و چهارده و بیشتر وده‌ها هزار بیت شعر، گفته‌اند. إخوان‌الصفا، اسرار نامه، الهی نامه، بلبل نامه، پند نامه، دیوان اشعار، متطق الطیر، تذکرة‌الاولیاء و جواهر نامه از آن جمله‌اند. عطار به سال 627 یا 628 هجری در فتنه‌ی مغول در سن 114 سالگی وفات یافت و بعضی او را مقتول می‌دانند. آرامگاه عطار نیشابوری در نزدیکی شهر نیشابور در استان خراسان واقع است و محفل دوستداران زبان و ادب فارسی می‌باشد.

21 آوریل درگذر تاریخ

* تهاجم وهابیان حجاز به شهر مقدس کربلا (1802 م)

اشاره: با قدرت یافتن وهابیان در حجاز، مناقشات و زد و خوردهایی بین آنان و دیگر مسلمانان به ویژه شیعیان روی می‌داد که یکی

از این موارد، تجاوز وهابیون به شهرهای مقدس نجف و کربلا در بیستم آوریل سال 1802م است. با توجه به این که دو شهر نجف و کربلا از شهرهای مورد احترام و از زیارتگاه‌های مهم شیعه است، این امر باعث شد که حملات وهابیت بیشتر و شدیدتر در مورد این دو نقطه متمرکز شود. انگیزه اصلی این تجاوزکاران از کشتار و قتل و غارت شیعیان، اعتقادات تند مذهبی آنان بود که با تعصب شدیدی آمیخته است. وهابیان به تهمت مشرک بودن مردم کربلا به این شهر حمله کرده و پس از تخریب گنبد و بارگاه و ضریح مقدس امام حسین(ع) خزانه حرم را غارت نمودند. در جریان این تهاجم وحشیانه، بیش از دو هزار نفر از شیعیان کربلا به شهادت رسیدند. همچنین، وهابیان با غارت اموال و تخریب قسمت‌هایی از شهر، آن را به ویرانه‌ای تبدیل کردند. این واقعه خشم مسلمانان را برانگیخت و نفرت از اعمال وهابیت را در دل آنان بیشتر کرد. وهابیان پس از روی کار آمدن دولت سعودی نیز به اعمال ضد شیعی خود ادامه داده و در حرکتی ضددینی، بارگاه ملکوتی ائمه بقیع و خاندان پیامبر را تخریب کردند.

* درگذشت علامه اقبال لاهوری، متفکر برجسته پاکستانی (1938م)

اشاره: علامه محمد اقبال لاهوری شاعر، سیاست‌مدار و متفکر برجسته پاکستانی در نهم نوامبر 1872م در ایالت پنجاب پاکستان و در یک خانواده مسلمان و معتقد به دنیا آمد. اقبال پس از طی تحصیلات مقدماتی راهی لاهور شد و در آنجا به فراگیری فلسفه و علوم انسانی پرداخت. اقبال در سال 1905م به تشویق اساتید خود به لندن رفت و در انگلستان و آلمان به تحصیل ادامه داد. وی همچنین در آنجا به مطالعات گسترده درباره تاریخ ادبیات ایران و متون اصیل فارسی و عربی همت گماشت و با وقوف به رموز ادبیات و عرفان ایرانی، در زبان فارسی به کمال رسید. اقبال لاهوری پس از بازگشت از اروپا به سرعت در زمره پیشروان و اصلاح‌طلبان عمده مسلمان شبه‌قاره هند و در شمار بانیان تأسیس کشور مستقل پاکستان قرار گرفت. در واقع، هدف اقبال اتحاد دنیای اسلام بود و برای بشریت، پیام محبت به همراه داشت. آثار اقبال در مجموعه‌هایی به نام «&#171پیام مشرق»؛ «&#171اسرار خودی و رموز بی‌خودی»؛ «&#171ارمغان حجاز»؛ «&#171جاویدنامه» و... مکرراً به چاپ رسیده است. علامه محمد اقبال لاهوری، سرانجام در تاریخ بیست و یکم آوریل سال 1938 میلادی در سن شصت و شش سالگی درگذشت.

* درگذشت دکتر «&#171کلیم صدیقی» رهبر پارلمان مسلمانان انگلستان (1995م)

اشاره: دکتر کلیم صدیقی، با دارا بودن مدرک دکترای علوم سیاسی بین‌الملل، در سال 1991م، پارلمان مسلمانان انگلیس را به منظور هماهنگ کردن فعالیت‌های مسلمانان در این کشور پایه‌گذاری کرد که این تشکیلات در طول فعالیت خود، تلاش موثری را به انجام رسانده است. دکتر صدیقی، در نهایت در حالی که برای شرکت در یک کنفرانس اسلامی در پروتوریا، مرکز افریقای جنوبی به سر می‌برد، در بیست و یکم آوریل 1995م بر اثر سکته قلبی در شصت و سه سالگی درگذشت